

Philippus Decius super Decretalibus.

et no. Ia. de are. Bar. et doc. cōiter in. l. ex hoc iure. ff. de iust. et iur.
¶ Adoder. tñ pic in effectu tenet cōtrariū; qd dñium acquistū in
dictis casibus est de iure gentiū; l3 modus acquirendū sit de iure ci-
vili; vt no. Bar. in. d. l. ex hoc col. ii. ver. vlerius opponi; et ideo cū
dñium sit de iure gentiū; non videt qd tolli possit sine causa; et ita
in terminis Bald. dicte in. l. j. in. fi. C. de iure aureorum anulorum.
¶ Sed tñ rñderi potest qd ino in tali causa dñium videt esse de iu-
re ciuli scz naturā cause qd est de iure ciuli vt probat in. l. in rem
in prin. ff. de rei ven. ibi iure gentiū aut iure ciuli dominii acqui-
suit. et facit ter. in. l. in rebus. C. de iure dñiū. ¶ Preterea et scō
melius rñdef qd dñiū in se est de iure gentiū; pñ cōter
teneat; causa ipsa acquisitionis qd cōsiderari; qd est de iure ciuli; qd
tñ dñiū in cōsequētiā venit; vt no. Bal. in. d. l. fi. C. sen. resci. ut
posse et causa acquisitionis qd pñcipialis est attendit. ar. l. si quis
nec causam in prin. ff. si cer. pe. Et ideo ratiōe voti in quo papa bñ
potestatē dispensandi; in cōsequentiam ius questū laicū etiā
per papam tollitur vt no. dicunt Juno. et Ant. de bu. per illa. ter.
in. s. j. de voto. Et ita firma remanet cōclusio qd pñcipis dñiū
acquistū de iure ciuli sine causa auferre possit. Hoc tñ limitadū
videtur nisi mediante contractu tale dominii acquisitionem fuisse;
qd tunc nō videtur qd pñcipis sine causa illud tollere possit vt p
batur in. c. j. de natura feudi. in. prin. et qd ibi Bal. Et eidem in em
phytecta cui utile dominium sine causa a pñcipiē tolli nō pōt ve
no. Bar. in. l. h. C. de feudis patrimoniis. li. xj. et Pau. de ca. i. cōsi. lxvj.
S. allegato in. a. Et ratiō manifesta videtur; qd pñcipis ex contr
atu effigie obligatur. c. j. de proba. cum ergo dominium in di
ctis casibus acquiratur mediante cōtractu; nō ergo mirū si pñcipis
contraūire nō potest. facit qd no. Abb. hic de feudo. et quod no.
Bal. in. l. rescripta. col. fi. ver. quarto queritur. C. de preci. imperia
off. vbi inquit qd in ius questū naturali equitate nīt nō pōt
tollia a pñcipiē; secū si innatex solo rigore iuris ciuliū vt in re
iudicata prescriptio. Et qd dictū est bene procedit in cōtractu
secū est in pñuilegio qd pñcessum fuisse a pñcipiē; qd illud ab eo
etiam sine causa reuocari potest vt per glo. fi. in. c. decet. de reg. iur.
in. vi. et no. Ang. in. l. anthiocensis. ff. de pñuile. credi. quē ita intel
ligit et declarat Alex. in confi. i. in secū dñblio. et in cōsi. ccxv. nec
arguendi. col. v. in. l. lib. ¶ Tertia cōclusio in hoc secundo mem
bio prin. Abb. et qd in pñcipiē aliquid faciēt cōtra ius natura
le vel gentium causa in dubio presumatur. Et idem Abb. in. cōsi.
lxvij. vide primo. col. pe. ver. vii. pñcipialiter. in. j. l. et in. c. cū in
ter. col. ii. de exceptio. cu. si. vt tradunt ad. Doder. hic. Et idē Alex. in
confi. c. j. vii. col. pe. li. j. et in confi. vi. vido. col. pe. in. s. l. vbi allegat
rōnem quam adducit ad. Doder. hic qd in dubio pro pñcipiē pñcess
mitur. c. in pñtia. de renū. a fortiori pro pñcipiē pñsumēdūm vñ.
¶ Sed consideradūm est qd ista est bona ratio si regula que di
cit qd presumit pñ iudice haberet locū etiā in casibus in quibz in
der aliquid sacre non pōt sine causa prout agitur in pñposito in
pñcipiē; sed hoc nō pñbant. Unde ista ratio cōprobari potest
eo qd habet in. l. h. j. de officio eius. vbi nō potest iudicar causas
meri imperii delegare nisi ex causa vñ in casu necessitatibz ibi di
citur et tñ iudiciū astrenti se impeditū credit. vt dicunt ibi Sul. de
cu. Albe. et Alex. in. d. l. in. prin. ergo videf qd presumatur pñ iudic
cialias nō credet et iudic. et hoc in simili casu etiā tradit Signo.
cōsi. cciiij. in qdōne. col. fi. Sic ergo in pñposito videf dicēdū qd licet
pñcipiē non possit alii rem suā auferre sine casā tñ auferit pre
sumit hoc factum fuisse ex causa et pñcipiē hoc asserit credēdūm
est. facit ter. in. c. j. de proba. ¶ Sed circa ista cōclusionē in qua
tota vis videtur constituta aduertere dñdū est qd si verū est generaliter
qd causa pñlumatis; ergo quelibet dispositio facta a pñcipiē etiā
in pñiudicium alterius valebit; qd semper habebit causam verā vel
presumptuā. et ita Sul. dicit in. cor. fil. lxj. domina Catharina. in. ii.
col. I. Nam etiam difficultatem sentit Jo. de imo. in. c. nam concu
piscientia. col. fi. ver. extra gl. s. co. et ibi rñdet dñces qd causa in pñ
cipiē pñlumatis qd aliquo modo imaginari potest; secū si nulla cā
pōt imaginari. Sed ista resolutione nō satifacit qd semper videtur
qd causa aliqua poterit imaginari. Et ideo finaliter ad. Doder. hic
tenent qd non presumatur causa nisi appareat. Et ista cōclusio ve
rō videtur de iure vt tenet Sul. in cōfisiō pñallegato. et pñb per
rationem quā. S. induxi. dñ. tractatum fuit de iure dinū. nō pa
riter in isto casu cōcludit. cu. in. non possit pñcipiē sine causa tol
lere ius questū iure naturali vel gentiū. vt. S. dictū est. ergo actus
quem pñcipiē facit in contrariū non videf valere nisi ex causa qd
apparet iustificē vt pñ gl. et doc. i. l. si donatiōe. C. de colla. no. bar.
in. l. si forte. ff. de castri. pecu. et no. in. l. qd testamentū. ff. de proba
tio. facit qd Abb. dicit hic de cōtractu. nā ratio sñavidef pcedere
in qualibet dispositione facta contra ius naturalē vel gentiū. Et
facit qd si de citatiōe qd nō vñ sñia pñcipiē lata sine citatiōe; nec
presumit pñ sñia lata pte nō citata vt no. Abb. in. c. col. i. de cā pos.
et ppri. et in. c. cū olim. de re in. cu. fi. In citatiōe cu. illa rō vñ qd nō
pōt pñcipiē tollere citationē. cle. pñalalis. de re iudi. Et ista rō
militat et in aliis casibus sñ ius naturale vel gentiū vbi nō bñ pñ
sine causa etiā in dictū est. ¶ Ex istis rōnibus etiā inferit qd nō sit cre

dendū assertioni ipsius pñcipis asseritēt cām subesse. et hoc in sū
casu no. voluit Bar. in. l. diu. ff. de adi. leg. et tradit Breui. i. c. ii.
de pñb. col. v. in. fi. et qd dicit Sul. de bu. Albe. et Alex. in. d. l. i. in
pñ. nō vñ pñ verū pñ supradicta. ¶ Nō obstat qd sumat pñ indice; qd
verū est in his i quibus bñ potestatē simplē. secū vñ qd babet po
testatē limitatā vt possit aliqd facere ex causa; qd de illa cā in qd fun
damētiō potestatē sue cōstare dñ. Et ad bñ facit dictū Inn.
in. c. pñterea de dila. ¶ Nō ob. cle. j. de pñb. qd nō bñ locū qd tractat
de pñiudicio tertii vt no. tradit Pe. de anch. cōsi. ccix. pñmitto cir
29 ca. fi. et Pau. de ca. in. d. cōsi. clvi. vido. col. fi. ¶ Superest tertii mē
bñ in quo Abb. loquīt de iure positivū. et bñciter cōcludit qd pa
pa vel impator cōtra ius positivū statuere vel referre possit; cu
ipse sit bñ. ins. c. pñpositu. de cōfisi. pñb. facit ter. in. h. fi. institu. de in
re naturali. Et isto casu intelligitur qd no. Bar. pñ gl. ibi in. l. rele
gati. ff. de penis. vbi inq. qd pñ principe est pñ rōne voluntas. Et idē
est in statutis. Nā in bis qd sunt positivi iuris voluntas pñ rōne ba
bet; vt no. Bal. et Ang. in. l. s. pñueritā. pñf. gl. ibi in vño ratus. p
illu. ter. ff. de postu. Et vicāt qd illu. ter. ad hoc allegauit do. Fran
descalsis in quadā disputatiōe. et idē ang. in. l. iustitia est. ff. de iust.
et iur. Sic etiā vbi papa dispelat hñ ius positivū pñ cā et rōne volu
tas sufficit. vt est dictū Inn. in. c. cū ad monasteriū. de statu mona
seque abb. in. c. fraternitatē. de schismā. Et idē Spe. in. ti. de le. vbi
tractat materia dispensationis in. h. nūc breuiter. col. fi. versi. et no.
ant. de but. post Inn. in. c. col. fi. s. eo. Et in istis qd sunt iuris posi
tivi iusta cā pñlumit. et etiā est standū assertiōe pñcipis er. quo cā
nō est necessaria pñ ea qd no. Bar. in. l. si forte. ff. de castri. pecu. pñ gl.
et doc. in. l. si donatiōe. de colla. Et hoc intelligit qd motu pñprio
pñcipis aliqd facit; secū si ad postulationē alterius qd tñ iusta cā
nō pñlumit; sed concepsum illud videf ppter importunitate peten
tis vt no. Ro. dicit in. cōsi. ccxxvij. qd indultu Petri. col. iii. per
l. j. C. de peti. bono. subla. Et idē Ro. in. l. si vero. h. fi. de viro. ff. folu
ma. et sequunt simpliciter Adoder. hic. Et idē and. sicu. tradit in
confi. xii. col. vi. in. l. l. ¶ Sed aduertere dñdū est qd ista limitatio ro
nē bene adaptat qd importunitas illa qui considerat arguit dñe
ctu voluntatis in dubio bñ vero nos loquimur qd statutē de volunta
te ipsi pñcipis. Et idō in pñposito dicit no. Bal. i. l. rescripta. col.
fi. ver. recuerto. ad qdōnes. C. de preci. impe. offe. qd iura qd dñcūt non
valere rescriptū cōtra ius. xxiij. q. v. c. rescripta intelligitur ex defe
ctu voluntatis; qd non presumit qd velit iuri cōi derogare secū qd
constat de voluntate eius; quia clarum qd potest pñ supradicta.
¶ Postremo notandum est qd hñ cōtra ius positivū pñcipis vel pa
pa statutē possit; nō tñ cōduerit qd illud faciat de facilī et sine cā et
tñ papa se pñnumerō vitur ecclasiā et tñmet ne rep̄bēdatur
c. nō dñcē dñs. et aſc. c. nihil. de autoz. et vñ palli. Et qd variatio
marie plonies ecclasiā reprobat de. j. de renū. vñ derogādo
iuri positivo sine causa peccat; vt hic Abb. dicit et idē abb. in. c. de
30 multa. de pñbēdīs. ¶ In. g. in. verbo inopiatā videt yelle qd nō sit
subuenit illi qd culpa sua incidunt in paupertate. in quo late ista
est Adoder. hic et pñrue Alex. in. l. Quis. ff. sol. ma. ¶ Et bñciter
pro resolutiōe babemus 2 siderare tres casus. ¶ Primum est qd tñ
ad ter. hic et abb. cōcludit non esse subuenit ei qui culpa sua
egit. Sed tamen idem dicendum est si absq; culpa eius hoc cōti
gisset; qd cum pñiudicium alterius nō est paupertati subvenit
ar. l. si pñgnore. h. fi. de fur. iiij. q. v. c. denig. Et hoc in pñfecto iure
cōi; sed statutū bene valeret respectu laicorum; qd in hoc non agit
de graui pñiudicium dñi; qd oīno retinet directū dñiū licet vtile
absq; consensu suo in aliū transferatur. et idē cōfisi Lar. et Imo.
et Adoder. hic. Et hoc intelligendum vt qd dñs nollet consentire
ita qd alienationem impedit; als secū si requisito consensus
simpliciter nō impediret quominus paupertati eins consulatur.
qd satis erit qd domino contradicēt tñce in initio possit. ¶ Se
cūdū casus est qd culpa ordinata fuit ad casum paupertatis. nam
tñc illi nō subuenit l. p. fi. s. ff. de ure do. l. fi. h. fi. de bñ in. fran
credi. etiā. h. fi. ff. so. ma. ¶ Tertius et ultimus casus est qd culpa
non fuit ordinata ad casum paupertatis. et tñc succurrendū vñ
Et idō bona ecclasiā qd ppter redēptionē captiuorū alienari pñ
iurta. l. sanciū. C. de fa. san. eccl. etiā. pñ redēptionē captiuoz ex
maleficio alienari possint gl. no. xii. q. v. c. sacrorum quam pro no
sequitur Bal. in. leg. illud in primo no. C. de sacrofan. eccl. et in. l.
quānū versi. sed et iudeo per illum tert. in. ver. et vinculus. ff. solu
ma. et probatur in capitul. si res. xiiij. q. v. cum aliis iuribus allega
tis in glo. in dicto capitulo sacrorum vt Alex. inducit in. d. l. quā
uis nam cum tali casu culpa nō sit ordinata ad casum paupertatis
tñc non attendit. c. qd diversitatem. de cōfisi. pñbēdī. nō omne. ff. de
statu lib. l. is qui. ff. de ac. et ob. no. Bar. in. l. h. j. fi. qd cautio. et in
l. si vñ certo. h. fi. sed interdū. ff. cōmo. facit gl. in. c. decetero. de boni
¶ Predicta gl. in. d. c. sacrorū limitat qd pcedere qd specialē age
ref de pñiudicio tertii. ita vñt Adoder. hic et co. qd tradunt An. ino.
et Ro. in. l. marcellus. h. res que. ff. ad treb. concludentes heredem
non posse in pñiudicium fidicōmisiāli alienare bona heredita
ria vt reduceret se condemnatum ex maleficio. Et hoc idem prius
tradit Alexander in. d. l. quamuis. et in. d. l. marcellus. h. res que
¶ Sed